

Datum
2019-11-20

KONTROLL AV STÖDBERÄTTIGADE KOSTNADER INOM FÖRETAGSSTÖD

VÄGLEDNING FÖR KONTROLL AV FÖRETAGSSTÖD
UTGIVEN AV TILLVÄXTVERKET

Utgåva 8

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Introduktion
2. Jäv och intressekonflikt
3. Granskningsprocessen
4. Kontrollantens granskningsåtgärder

Bilaga – Grundläggande bestämmelser om jäv

1. Introduktion

Syftet med denna vägledning är att erbjuda ett stöd för de som kontrollerar stödberättigade kostnader inom företagsstöd som omfattas av förordning (2015:211) om statligt stöd till regionala investeringar och förordning (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag. Den är inte bindande och beslutande myndighet ansvarar själv för sina kontrollrutiner.

Enligt respektive förordning är det upp till beslutande myndighet att utöva tillsyn över att villkoren för stödet följs. I denna tillsyn ingår att kontrollera att redovisade kostnader är stödberättigande. Myndigheten kan utföra kontrollerna själv eller utse en extern aktör.

Tidigare har Tillväxtverket ansvarat för att godkänna kontrollanter som rekommenderas av regionerna för granskning av företagsstöd. Detta ansvar upphör i och med denna instruktion. Respektive region ansvarar nu själv för vem som utför den ekonomiska kontrollen.

Denna instruktion gäller fr o m 2019-11-20 och ersätter tidigare utfärdade kontrollantinstruktioner.

2. Jäv och intressekonflikt

Beslutande myndighet ansvarar för att de lagstadgade kraven på objektivitet, saklighet och opartiskhet uppfylls i verksamheten. För att en kontrollant ska vara lämplig för ett uppdrag krävs det att denne är oberoende gentemot stödmottagaren. Det får med andra ord inte förekomma någon omständighet som kan anses rubba förtroendet för kontrollantens opartiskhet i det ärende som ska kontrolleras.

Kontrollanten får inte ha deltagit i upprättandet av ansökan om stöd eller av handlingar, underlag eller annat material som ingår i ansökan och får heller inte vara revisor i det stödmottagande företaget eller i närstående företag.

Kontrollanten får inte vara delägare, vare sig direkt eller indirekt i det företag som beviljats stöd.

Kontrollanten får inte vara närstående till delägare, styrelseledamot, företagsledare eller annan ledande befattningshavare i det företag som beviljats stöd. Närståendebegreppet ska definieras enligt Inkomstskattelagen 2 kap. § 22.

Kontrollanten får inte ha affärsförhållande eller annan nära anknytning till företaget eller till person som angetts ovan eller till leverantör till det företag som beviljats stöd, som kan innebära att kontrollantens lämplighet, oberoende eller tillförlitlighet kan ifrågasättas.

Om något av ovanstående förhållanden uppstår efter att kontrollanten har utsetts åligger det kontrollanten och stödmottagaren att så snart som möjligt skriftligen anmäla detta till beslutande myndighet.

3. Granskningsprocessen

Kontrollanten bör så snart denne erhållit ett kontrolluppdrag kontakta stödmottagaren för att planera kontrollen. Kontrollanten bör informera sig om stödmottagarens verksamhet, investerings- och projektplaner för vilka stöd beviljats samt om stödmottagarens redovisningssystem.

Vid ansökan om utbetalning bör kontrollanten säkerställa att stödmottagaren kan uppvisa en komplett verifikatförteckning samt eventuellt ytterligare underlag som bedöms som nödvändigt för att genomföra kontrollen. Underlagen ska överlämnas till kontrollanten. Kontrollanten granskar underlaget och dokumenterar utförd kontroll i ett intyg som lämnas till beslutande myndighet. Intyget bör innehålla ett uttalande om underlagens riktighet. Beslutande myndighet kan med intyget som grund fatta beslut om att godkänna redovisade kostnader. Förslag till dokumentation och intyg finns i bilaga 1.

Vid investeringsprojekt är det lämpligt om kontrollanten innan slutredovisning gör en platskontroll hos stödmottagaren för att fysiskt besiktiga investeringen.

4. Kontrollantens granskningsåtgärder

Kontrollantens granskningsåtgärder i ett enskilt stödärende bör utföras på ett tillfredsställande sätt, med beaktande av risk och väsentlighet samt att det stöd som stödmottagaren erhåller överensstämmer med det ändamål som framgår av beslut om stöd med tillhörande bilagor.

Om kontrollanten upptäcker poster som inte är stödberättigande bör det rapporteras till beslutande myndighet och utgiften bör tas bort från redovisningen. Kontrollanten bör också rapportera om redovisade kostnader är oskäligt höga eller om det förekommit andra anmärkningsvärda omständigheter eller svårigheter i granskningen.

Om stödberättigande utgifter utgörs av byggentreprenad, anläggningsentreprenad, maskinentreprenad eller liknande i större omfattning, bör kontrollanten be att få ta del av upphandlingsunderlag, anbud och offerter. Kontrollanten bör också göra en övergripande granskning av att leveransvillkor, priser och andra förhållanden inte är oskäliga eller avviker från gängse praxis.

Vid granskning av del- och slutredovisningar från företaget bör kontrollanten särskilt uppmärksamma följande:

- 1) Att redovisningen är undertecknad av behörig firmatecknare enligt aktuellt registreringsbevis eller av person som erhållit fullmakt att teckna firman.
- 2) Att redovisade utgifter är stödberättigande och betalade. Vid bedömningen om en investering är stödberättigande bör kontrollanten bland annat bedöma att den ryms inom beslut om stöd samt i övrigt följer gällande bestämmelser. Kostnader som saknar koppling till beslut eller kan anses tillhöra ett företags ordinarie verksamhet får inte

godkännas som stödberättigande.

- 3) Att investeringsutgift endast är stödgrundande om leverans skett, tjänst utförts eller för företaget bindande avtal därom har träffats inom den tidsperiod för investeringen som anges i beslut om stöd. Speciell uppmärksamhet bör därför ägnas åt att kontrollera att orderdatum ligger inom datum för investeringsperiod i beslut om stöd.
- 4) Att utgifter redovisas exklusive mervärdesskatt och eventuell avdragsrätt för mervärdesskatt avseende förvärv ifrån annat EU-land uppmärksammas.
- 5) Genom att ta del av företagets redovisning bör kontrollanten säkerställa att eventuella rabatter, krediteringar, provisioner, förseningsviten och liknande dras av vid redovisning av utgifterna. Företaget ska också i sin begäran om utbetalning ha intygat att alla rabatter som erhållits och/eller kommer att erhållas är avdragna från investeringsbeloppet.
- 6) **Regionalt investeringsstöd:** Att hyresavtal gällande mark och anläggningar har formen av finansiell leasing och innefattar en skyldighet för stödmottagaren att förvärva tillgången när hyresavtalet har löpt ut. För hyresavtal gällande mark och byggnader måste hyresavtalet fortsätta att gälla minst fem år efter den dag då investeringsprojektet förväntas vara slutfört för stora företag och tre år för små och medelstora företag.
- 7) Lönekostnader kan vara stödberättigande om det framgår av beslut om stöd. Allmänt gäller att en andel av redovisade lönekostnader kan vara stödberättigande under maximalt 2 år förutsatt att de är direkt kopplade till den aktivitet för vilken stöd har beviljats. Löner och andra anställningsförmåner hos företaget ska vara minst likvärdiga med vad som följer av tillämpligt kollektivavtal. För regionalt investeringsstöd kan stöd även erhållas för lönekostnader upp till tre år efter att en nyinvestering genomförts. Då kontrolleras att företaget räknar på en nettoökning av antalet anställda. Tjänster ska tillsättas inom 3 år efter att insatsen har slutförts. Varje arbetstillfälle som skapats ska finnas kvar minst fem år från anställningsstart för stora företag eller tre år för små- och medelstora företag.
- 8) Att utgifter för anskaffning av maskiner och inventarier, immateriella tillgångar, varor och tjänster m.m. från annat bolag i koncern, delägare eller annan närstående juridisk eller fysisk person är stödberättigande endast om dessa har godkänts som stödunderlag enligt beslut om stöd med tillhörande bilagor eller i särskilt skriftligt medgivande av beslutande myndighet. Sådana utgifter ska särredovisas och får endast utgöras av bolagets inköpspris utan vinstpåslag och OH-kostnader.
- 9) Vid köp av begagnad utrustning måste stödmottagaren styrka att utrustningen inte har förvärvats med bidrag från offentliga medel, dvs varit föremål för bidrag i det levererande företaget. Priset för den begagnade utrustningen får ej överstiga marknadsvärdet och måste vara lägre än kostnaden för motsvarande ny utrustning samt ha minst de tekniska egenskaper som behövs för insatsen. Den begagnade utrustningen ska vara upptagen i beslut om stöd som en godkänd kostnad.

10) Att redovisade utgifter för resor är specificerade med avseende på biljetter, logi, m.m. och att ändamålet med resan och vilka som rest framgår samt att utgifterna är skäliga.

11) Att redovisade utgifter inte är stödgrundande om dessa utgör utgifter för företagets normala drift.

För investeringsstöd bör kontrollanten vid behov besöka stödmottagaren och den plats där investeringen genomförs. När investeringen har avslutats och innan slutredovisningen har bestyrkts av kontrollanten bör denne genomföra en fysisk inspektion av genomförd investering.

Grundläggande bestämmelser om jäv finns i förvaltningslagen (2017:900) 16–17 §§

16 § Den som för en myndighetsräkning tar del i handläggningen på ett sätt som kan påverka myndighetens beslut i ärendet är jävig om

1. han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
2. han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
3. han eller hon har medverkat i den slutliga handläggningen av ett ärende hos en annan myndighet och till följd av detta redan har tagit ställning till frågor som myndigheten ska pröva i egenskap av överordnad instans, eller
4. det finns någon särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet kan ifrågasättas.

Om det är uppenbart att frågan om opartiskhet saknar betydelse, ska myndigheten bortse från jäv.

17 § Den som är jävig får inte ta del i handläggningen av ärendet och inte heller närvara när ärendet avgörs. Han eller hon får dock utföra sådana uppgifter som inte någon annan kan utföra utan att handläggningen försenas avsevärt.

18 § Den som känner till en omständighet som kan antas göra honom eller henne jävig ska omedelbart anmäla detta till myndigheten.

En myndighet ska pröva en jävsfråga så fort som möjligt.

Den som jävet gäller får ta del i prövningen av jävsfrågan endast om det krävs att myndigheten ska vara beslutsför och någon ersättare inte kan kallas in utan att prövningen försenas avsevärt.